

TEXT: TOM ŘEPÍK

BACKCOUNTRY 2022

Pryč, pryč, pryč

Snad nikdy v novodobé historii nebyl vyšší čas zmizet pryč od stresujících civilizačních nesmyslů někam do dostupné divočiny než právě teď. Ať už to znamená pryč za dům, pláněmi přes obzor, po neprotážené cestě do lesů, nebo v příhodném místě uhnout ven z upravených stop. Samota a klid, které zažíváme při šlapání si těch vlastních v netknutém sněhu, jsou kýženým protipólem lidských davů a esencí ryzího lyžařského backcountry. Navíc, pro rekreační nebo kondiční nováčky může být robustnější výbava určená do volného terénu vhodnou k osvojení si všeho praktického běžkařského. Papírového prostoru tu mám skromně, proto se rovnou začtete a třeba i nechejte inspirovat BC materiálem, který jsem pro sebe i vás letos vybral a vyzkoušel – a kéž pak pryč do prostoru skutečného a zasněženého, vstříc tajemstvím bílých roklí a horizontů!

ROSSIGNOL EVO OT 65 POSITRACK

Nejspíš díky své všestrannosti v široké škále terénů i sněhových podmínkách je tento tradiční model Rossignolu jedním z bestsellerů v BC kolekci značky a lyžemi, jichž si občas všimnu na nohou těch, které ve volných terénech (či na cestách do nich) čas od času potkávám. Jde o lyži poměrně úzkou – s 53mm středem, která se vejde do rolbovaných stop, ale současně se chová poměrně stabilně a zvladatelně i v neupraveném sněhu. Ocelové hrany jsou vsazeny jen ve středu lyže, nejspíš proto, aby se hrany na mírně rozšířené špičce a patce nezařezávaly do okrajů klasických běžeckých stop. Osobně jsem nebyl z lyže kdovíjak u vytržení (preferuju širší modely), avšak píšu zde o ní proto, že mě (v rámci nedlouhého zkoušení) v ničem podstatném nezradila; snad s výjimkou poměrně omezeného skluzu svého nemazacího povrchu Positrack, který však bezvadně stoupal v jakémkoli sklonu. Což z OT 65 může činit perfektní volbu pro pasivnějšího a/nebo bázlivějšího pasažera, který právě toto vyvážení jízdních vlastností u všeobecně dobře ovladatelné lyže ocení. Dostupný model pro začátečníky a mírně pokročilé backcountry lyžaře, kteří na něm do svých odlehlých míst nekomplikovaně prokloužou i stopami.

5 590 Kč, krojení 65/53/60, 1 802 g (175 cm)

ROSSIGNOL BC 80 POSITRACK

Druhý nejširší z celkem pěti BC modelů značky, seriózní lyže do neextrémního volného terénu. Běžky jsou po celé délce osazeny ocelovými hranami, díky nimž poskytují poměrně stabilní jízdu a citlivé ovládání (přinejmenším ve variantách sněhových podmínek, v nichž jsem se na nich ocitl). Jejich skluznice je (podobně jako u širšího sourozence BC 100) opatřena drživým nemazacím povrchem Positrack umožňujícím spolehlivý odraz v rovinatých podmínkách a stále dobrý i v mírných stoupáních, za konstantně solidního skluzu. Pro stoupání ve strmějších terénech je v příslušenství setu lyže k dispozici pár stoupacích mohérových pásů, klasickým skialpinistickým způsobem uchytilelných přes drážku ve špičkách lyží. Rozpětí jízdních vlastností od výborné drživosti ve stoupáních po rozumně dobrý skluz ve sjezdech dělá z tohoto modelu jednu z nejvýkonnějších BC lyží na trhu; díky své slušné šířce (8 cm ve špičce a 7 cm vzadu, nevejde se proto do rolbované klasické stopy) se lyže i v hlubším měkkém sněhu nepropadat se sněhem pod povrch. Mírný rocker ve špičce a konzervativní krojení přispívají k dobré točivosti a ovladatelnosti ve sjezdech. Lyže vybavená automatickým vázáním NNN-BC bude vděčnou hračkou pro každého turisticky založeného běžkaře bez ohledu na stupeň pokročilosti, jenž prahne po prozkoumávání volných terénů včetně umírněné verze skialpinismu.

7 990 Kč, krojení 80/60/70, 1 060 g (160 cm)



FISCHER S-BOUND 98 CROWN/SKIN

Tuto příjemně širokou lyži vyrábí Fischer coby jeden ze svých stěžejních BC modelů a univerzální nástroj do náročnějšího volného terénu; díky svému výraznému vykrojení by měla být solidně použitelná i pro telemark či skialp. Spolehlivě ovladatelná lyže mírně kratších délek má na skluznici pod botou vylisován protiskluzový šupinový reliéf Crown, jenž zajistí solidní odraz klasickému kroku, přičemž pro delší a strmější výšlapy lze na skluznici upnout 65 mm široké stoupací pásy Fischer Easy

Skin, snadno připevnitelné skrze tělo lyže. Měl jsem lyži na nohou příliš krátce na to, abych ji mohl smysluplně recenzovat; nicméně během mé jediné testovací vyjíždky v jarních, spíše zledovatělých podmínkách a následně na odměkající krustě jsem nenarazil na nic, co by z nich nemělo činit spolehlivé a pohodlné lyže do divokého sněhu. Díky ocelovým hranám po celé své délce i znatelnému krojení se mi výborně ovládaly ve všech formách sjezdů i v techničtějším pasáží mezi stromy;

po adekvátně razantním impulsu mi lyže zůstávaly reakční a akceschopné všude tam, kde jsem potřeboval. Chybělo mi mnohem víc času stráveného s nimi (zejména v těžším mokřém sněhu i hlubším prašanu) na to, abych je mohl zodpovědně doporučit do specifických podmínek; mě však v situacích, kdy jsem je měl na nohou, v ničem nezklamaly a rychle si budovaly mou důvěru a náklonnost.

8 590 Kč, krojení 98/69/88, 2 080 g (179 cm)



SPORTEN EXPLORER SKIN

Svémi rozměry prostřední ze tří stávajících BC modelů Sportenu (a jediný skinový), vyrobený z poctivých dřevěných lamel, v plné délce osazený kovovými hranami a opatřený vázáním NNN-BC. Běžky mám z novoměstské továrny v sezónním testu a s ohledem na to, že v tomto segmentu osobně preferuju co nejširší lyže se šupinami, má největší uživatelská zvědavost je napřena k mohérovému středu lyže a jeho výkonnosti v různých typech často těch nejdivočejších terénních i sněhových situacích, do nichž se se mnou lyže dostávají,

a současně trvanlivosti vlepeného skinu s ohledem na související drsné zacházení obsahující průjezdy travou, klečí, větvemi, bažinatým terénem atd. Takový verdikt však může férově zaznít až po dostatečně dlouhém čase lyžování vším možným. Prozatím jsem s to u lyže vyzdvihnout její příjemnou stabilitu při pohybu mimo stopy, přičemž v prošláplé stopě umí překvapivě svižně až atleticky táhnout. Pro turistické účely skin vykazuje spolehlivou stoupavost v každém sklonu včetně prudkého terénu; směrem dolů je rychlost sjezdu kvůli mohérovému materiálu

často omezena, ale to je v pořádku – tato lyže nebyla vyrobena jako ambiciózní sportovní raketa. Mnoho – zejména začínajících nebo z jiných důvodů opatrných – lyžařů tuto praktickou kontrolu rychlosti jízdy svých skluznic uvítá, věřím. Toho, kdo přemýšlí o stabilním, lehkém a všestranně spolehlivém náčiní, jež jej uvede do světa výprav netknutým sněhem, by sympatický Explorer Skin neměl zklamat.

4 390 Kč, krojení 64/52/60, 2 033 g (195 cm)



FISCHER BCX TRANSNORDIC

Na rovinu: tato letos inovovaná verze nejvyššího modelu Fischerovy BC nabídky není pro každého a nenároční lyžařští rekreativci cestující ve stopách a navyklí na měkké lehké boty by se měli ohlížet po něčem jemnějším. Toto jsou nekompromisně výkonné, fortelně zaizolované, celokožené trekovky pro zkušenější lyžaře až po experty, kteří při svých expedicích v různých terénních situacích vyžadují nejvyšší dostupnou míru opory, stability a ochrany. Současně i pocitového a tepelného pohodlí, protože to se u seriálních BC bot s jejich vysokou výkonností nevylučuje. Lyžař nenavklý na tento kalibr nejvyšších pater BC obutí může být zaskočen jejich faktickou tuhostí připomínající plastovou sjezdařskou či skialpinistickou botu, avšak výsledkem je excelentní stabi-

lita pro ovládání lyží ve sjezdech skrz rozšířené NNN-BC vázání. Boty mají neobvykle vysoký nárt, který při pevném stažení boty poskytuje nekompromisní oporu kotníku a současně funguje jako efektivní ochrana vůči nabírání hlubokého sněhu. Spolehlivá výbava pro vážné uchazeče do sebedivočejšího volného terénu, který běžky ještě zvládnou.

6 290 Kč, velikosti 36–49, 1 844 g / pár (42)



FISCHER OTX TRAIL

Tahle nová Fischerova BC bota dělá hned okamžitý první dojem – jde o jednu z nelegantnějších běžkařských bot, jakou jsem viděl. Je drobnější sestrou trochu robustnější verze OTX Adventure, přičemž i tento model OTX Trail umožňuje lyžaři pustit se ven ze stop do umírněně hrbolatějšího terénu. Vnější kotníková manžeta spolu s vnitřní patní výztuhou zdatně pomáhají s přenosem podnětů z nohy do lyže, ať už ve stopě či při manévrování hlubokým sněhem. Flexe podrážky se mi zdá být povedeným kompromisním řešením pro snadný klasický krok a současně dobrou oporu nohy; bota mi na lyžích připadala rozumně stabilní ve všech potřebných místech, kde to po ní noha chtěla. Bota je celkově pohodlná, rozumně zateplená a s integrovanou nepromokavou vnitřní nohavičkou na ochranu proti nabírání sněhu. Na BC poměry má relativně minimalistickou podrážku, což je možná nejslabším článkem v jejím jinak dobrém pocitovém i tepelném pohodlí; za velké plus považuju, že podrážka je z měkké gumy – jednak pro snadnou flexi, a zároveň měkký adheznější materiál podrážky eliminuje kluzkost boty v momentech, kdy ji v terénu lyžař vypne z vázání lyží (kterým je standardní úzká norma NNN). S příznivou cenou jde o chytrou turistickou volbu pro ty z výletujících lyžařů, kteří jsou doma ve stopách, ale stále častěji je to z nich odlákává pryč.

3 290 Kč, velikosti 36–49, 1 136 g / pár (42)



ROSSIGNOL BC X5

S mírně nižším kotníkovým stříhem a stylem konvenční trekové sněrovací boty sídlí model BC X5 (v dámské verzi BC 5 FW) v nižších spektrech BC kolekce Rossignolu, o jednu úroveň výš než základní model BC X2. Plastová kotníková manžeta a vnější patní podpěra propůjčují botě velmi dobrou stabilitu, podpořenou bytelnou podrážkou (velkorysou co do šířky i tloušťky) upnutou v robustním vázání NNN-BC. Bota na této nižší střední úrovni je uživatelsky pozoruhodná mírou svého pohodlí, funkčnosti i konzervativním designem; průměrně nadaný lyžař se při řadě běžných manévřů v takové bude cítit obratněji než ve vyšších, topornějších a tužších BC modelech určených do nesmlouvavých podmínek. BC X5 oslovuje a v praxi i dobře obslouží široké spektrum uživatelů bez extrémních nároků; boty se solidně hodí jak pro běžeckou jízdu a chůzi ve stopách, zejména prošlapávaných, tak i do nenáročných terénů mimo ně. Dokonce pro méně jistého neambiciózního běžkaře mohou být vhodným a pohodlným obutím pro pohyb turistického charakteru dominantně v upravených stopách, urolbovaném či jiném tvrdém povrchu.

4 190 Kč, velikosti 36–48, 1 380 g / pár (42)



SPORTEN TRAVERSE NNN BC

Fortelně postavená běžkařská bota do turistických stop i mimo ně. U tohoto typu obuvi střední třídy BC segmentu bývá vždy zvědavý, zda, případně nakolik ty z nejširších BC lyží s hranami daný model boty přemůžou, obvykle vinou přílišné měkkosti podrážky a nedostatečně zafixovaného

kotníku. V tomto ohledu si Traverse vede víc než slušně; standardní NNN-BC podrážka má optimálně vyváženou poddajnost pro potřebnou krokovou flexi a plastová kotníková manžeta na suchý zip navzdory své relativní tenkosti rovněž plní svou funkci solidně. Konstrukce obuvi umožňuje plnohodnotnou lyžařskou chůzi a rozumně dobré ovládání širokých lyží v nenáročných technických situacích volného terénu.

Bota je příjemně zateplená, pochopitelně odolná proti vlhku, s očkem na nártu pro uchycení protisněhových návlků. Pod nepromokavým vrchním krycím pláštěm na kvalitní zip YKK je ukrytá vlastní pohodlná vnitřní botička

na klasické manuální šněrování, již lze komfortně utáhnout. Příjemná na nošení a současně dobře výkonná bota určená pro široké spektrum uživatelů od začínajících po zkušené turisty, kteří vyžadují jízdní pohodlí a hledají výhodný poměr ceny a funkčnosti.

3 890 Kč, velikosti 37–48, 1 620 g / pár (42)

ALPINA ALASKA

Nadčasová výkladní skříň lyžařského backcountry napříč značkami. Z konstrukčního hlediska jde o plnotučné turistické pohorky do lyží, víc než dobře zateplené i odolné proti mokru. Vysoká šněrovací kotníková část boty (anatomicky vzadu mírně snižená) je dostatečnou ochranou proti nechtěnému vpádu sněhu či vlhkosti dovnitř k noze sama o sobě; uprostřed jazyka je navíc k dispozici háček pro uchycení protisněhových návleků, jak se na seriózní trekové obutí sluší. Jde o těžkotonážní celokoženou botu, a uživatelé takových dobře vědí, co to znamená: prvních několik měsíců provozu bude bota pocitově tuhá a tvarově nepoddajná, než se kůže začne nohám a motorice lyžaře přizpůsobovat. Týká se to především vysokého jazyku, který při dlouhých hodinách aktivního pohybu umí v botě cestovat, nezávisle na utažení šněrování v kotníku. Šněrování ve spodní části se poměrně pracně utahuje a nová tuhá bota prakticky nejde na nártu zcela dotáhnout. Dlužno podotknout, že popisují stav de facto nové boty v první sezóně své služby, že její potenciál stát se časem dokonale padnoucím potěšením pro nohu je vysoký jako u každého kvalitního koženého obutí i že proces přizpůsobování kůže lze urychlit intenzivním používáním obuvnického vosku. Vlastní podrážka lyžařské boty v systému NNN-BC má pro potřeby turistického kroku optimální flexi, její povrch je však relativně tvrdohlavý a při odepnutí lyží v terénu na ledovatém podkladě půjde (navzdory snaživému vzorku) o kluzkou zkušenost. Sumář: jedna z nejserióznějších bot v historii BC segmentu, která se potřebuje se svým lyžujícím dobrodruhem sžít, aby pak oba tvořili dlouhodobě věrný a spokojený pár.

7 100 Kč, velikosti 36–48, 1 935 g / pár (42)





ROTTEFELLA XPLORE

Osobně za nejkřiklavější BC novinku letošní sezóny považuju tu zatím málokde spatřitelnou: Rottefella vyvinula zcela nový typ BC vázání nazvaný Xplore, fungující nadvaknutím teleskopických kolíčků pro stranách špičky lyžařské boty, díky čemuž narostla vzdálenost mezi krajními body upnutí obuvi na v oboru nevídaných 70 mm (oproti 44 mm u SNS-XA, 42 mm u NNN-BC a 33 mm u starého tříkolíkového konceptu). A právě tato kritická vzdálenost příznivě ovlivňuje většinu jízdních vlastností: stabilitu, ovládání i přenos sil; hrany lyží reagují na jakýkoli jemný svalový impulz, jako by lyžař vládl hydraulickým posilovačem řízení. Nástup do vázání i výstup z něj funguje

stejně jako u konvenčních automatických verzí – našlápnout a lyžovat, zatlačením špičky hole z vázání vystoupit. Vázání Xplore nepotřebuje žádné drážky pro zpevnění spojení s podrážkou obuvi – o veškerou potřebnou stabilitu se postará 7cm osová páka kolíčků ve špičce boty. Výrobce dodává alternativní verzi sníženého flexoru (pro snazší výstupy do svahu anebo chůzi v hlubokém sněhu), již lze přímo v terénu snadno vyjmout a vyměnit zmáčknutím postranního tlačítka v desce vázání (na rozdíl od stávajících verzí NNN-BC nebo SNS-XA, u nichž je výměna flexorů na místě nemožná). Jako vstřícný bonus si lyžaři při přechodu na toto nové vázání nebudou

potřebovat dělat ze svých oblíbených BC lyží ementál – všechny montážní otvory z NNN-BC využijí i u Xplore – přidají pár nových vrtů a budou mít hotovo. Zdá se, že rychlost rozšíření této převratné BC novinky bude závislá na tom, kolik značek bot tento unikátní koncept přijme do svých výrobních programů. Prozatím jediné dva prototypy, na nichž se odehrává veškeré úvodní testování, vyvinuly skandinávská značka Alfa u své boty GTX a slovinská Alpina na svém červeném topmodelu Alaska s tím, že postupně chce typ Xplore (XP) komponovat i do svých nižších modelových řad BC obuvi.

229 EUR, (aktuálně není v nabídce tuzemského dovozce), 362 g / pár

